

Віртуальної зимової школи “Теорія не нудна”

Відновлення та реконструкція перехідних регіонів в умовах кліматичних і суспільних змін

14th березня 2024

БІОГРАФІЇ ТА РЕЗЮМЕ ВЕДУЧОГО

Мілан Гусар, канд. наук – старший дослідник, Spectra CE EU, Словацький технологічний університет у Братиславі

Викладач та науковець Spectra Centre of Excellence of the EU кафедри просторового планування Інституту менеджменту Словацького технологічного університету у Братиславі. Брав участь у ряді міжнародних наукових проектів, що стосувалися тематики “розумних міст”, захисту біорозмаїття, просторового планування. Кандидат наук у сфері просторового планування (2016). Упродовж 2022-2023 років був членом Виконавчого Комітету Асоціації Європейських шкіл Планування (AESOP). Національний представник Комітету представників у Словаччині. Старший консультант Мережі Молодих Академіків (2023-2024).

Розвиток міського планування - перетворення міст у “нові нормальні”

Лекція присвячена таким питанням:

1. Що таке “нова норма”, до чого вона приводить і які її виклики?
2. Які основні наслідки “нової норми” для наших міст, а також для зміни парадигми планування та трансформації міст (і поствидобувних територій)?
3. Які якості “нової норми” - нова урбаністика, нове міське населення, нова міська екологія та нове міське суспільство?
4. Як комплексний та проактивний підхід може допомогти нам впоратися з цією новою ситуацією?

Лекція досліджує трансформаційний вплив пандемії COVID-19 на міські простори, проливаючи світло на виклики та можливості, що з'явилися в постпандемічну епоху. Ми стверджуємо, що повернення до публічних просторів знаменує собою глибокі зміни в суспільній динаміці, зумовлені прискоренням

Partners

The project is co-financed by the Governments of Czechia, Hungary, Poland and Slovakia through Visegrad Grants from International Visegrad Fund. The mission of the fund is to advance ideas for sustainable regional cooperation in Central Europe.

процесів розвитку та технологічним прогресом. Лекція заглибиться в наслідки цієї "нової норми" для міського розвитку, що охоплює економічні, соціальні та екологічні виміри. Ми стверджуємо, що пандемія каталізувала існуючі тенденції, посилюючи масштаб і швидкість змін. Широке впровадження інформаційно-комунікаційних технологій сприяло гнучкому графіку роботи, залученню громадськості в онлайн-режимі та розширенню віртуального досвіду. Однак позитивні аспекти "нової нормальності" протиставляються тривожним глобальним викликам, включаючи погіршення стану довкілля, економічні дисбаланси та геополітичну напруженість, як-от російська агресія проти України. Щоб орієнтуватися в цьому складному ландшафті, ми наголошуємо на важливості узгодження міського розвитку з глобальними рамковими документами, такими як Порядок денний до 2030 року та Новий порядок денний для міст. Планувальники просторового розвитку, як ключові зацікавлені сторони, повинні брати участь у міждисциплінарних та міжнародних дослідженнях, щоб зрозуміти складні взаємозв'язки між соціальними, економічними та екологічними підсистемами в різних географічних масштабах. Лекція пропонує комплексне дослідження багатогранних змін, що відбуваються у міському просторі внаслідок пандемії COVID-19. Вона закликає до проактивного та інтегрованого підходу до міського планування, визнаючи складнощі та нюанси, притаманні "новій нормі" міського життя.

Доц. Барбара Воїводи́кова, канд. наук – старший дослідник, директор ІСРНП

Закінчила економічний факультет та факультет народного господарства. Закінчила аспірантуру в галузі гірничої справи та підземної інженерії. Щоб поглибити свої знання, отримала ступінь бакалавра в галузі геології.

Упродовж 25 років досліджує проблеми відновлення браунфілдів. Крім того, коло наукових інтересів охоплює проблеми розвитку регіонів Острава та Карвіна, котрі є частиною Вугільного Басейну Верхньої Сілезії.

Інноваційні рішення для розвитку інфраструктури - поствидобувні регіони як виклик

Ця лекція присвячена питанням:

1. Роздуми про функцію інфраструктури під час видобутку
2. Що змінилося з моменту припинення видобутку?
3. Який потенціал цієї інфраструктури?
4. Які рішення можливі?
5. Рекомендації та підсумки.

Регіони видобутку корисних копалин завжди розвивалися специфічно. Такий розвиток завжди визначався успіхами гірничодобувної справи. Видобуток вимагає відповідної інфраструктури. Завжди відбуваються зміни, коли видобуток припиняється. Лекція присвячена прикладам можливих рішень, котрі були чи будуть застосовані, зокрема, у регіоні Карвіна.

Пошук можливих рішень часто приводить до неочікуваних результатів. Окремі кроки є довгостроковими, завжди потрібно намагатися підтримувати умови, які б заохочували людей залишатися в регіоні і не виїжджати. where minerals have been extracted have always undergone specific developments.

Владимір Ондреїчка, канд. наук, доц. – старший дослідник SPECTRA Центру передового досвіду ЄС, заступник директора Інституту менеджменту Словацького Технологічного університету у Братиславі

У межах професійної діяльності бере участь у висококласних міжнародних дослідженнях, зокрема, шляхом підготовки та реалізації міжнародних дослідницьких проектів (HE, H2020, Interreg Danube, Interreg Central Europe, Erasmus, etc.). Здебільшого, його експертизи стосуються просторового планування з акцентом на екологічних зв'язках, районах позитивної енергії та енергетичних громад, "розумних" містах/регіонах, міській безпеці, а також стратегічному плануванні задля сталого розвитку. Як старший викладач зосереджується переважно на питаннях гармонізації інтересів на території та пов'язаних з ними інструментах інтегрованого просторового управління, соціально-економічного планування, а також на питаннях енергопозитивних районів, "розумного" міста/регіону та міської безпеки. Він є співавтором різних методологій та експертиз національного та регіонального рівнів у сфері інтегрованого просторового розвитку та регіонального розвитку. Він є професійно кваліфікованим фахівцем з питань стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу довкілля.

Просування екологічної стабільності - райони позитивної енергії як частини інтегрованих стратегій територіальної стійкості

Ця лекція стосуватиметься:

1. Головних викликів та трендів стійкості
2. Викликів енергетичного переходу
3. Підходів, контактів та основних труднощів районів позитивної енергії
4. Кращих практик районів позитивної енергії у Європі
5. Навчальної практики на прикладі міста Тренчин

Д-р інж. арх. Кароліна Сатон-Орлінська - архітектор, містобудівник

Активний член IARP і TUP, а також член Правління Слезійської філії TUP. Лектор кафедри міського та регіонального планування факультету архітектури Технологічного університету Сілезії з 2015 року. Закінчила аспірантуру в UNIGIS Ягелонського університету у Кракові. Асистент професора в Інституті екології промислових територій у Катовіце. Спеціалізується на ревіталізації та адаптації міст до кліматичних змін. Коло наукових інтересів включає "розумні міста", природоорієнтовані рішення, а також процеси міської трансформації із

використанням нових інструментів, таких як тимчасове використання простору. Співавтор монографій та наукових публікацій.

Зміцнення пом'якшення та адаптації до кліматичних змін шляхом створення блакитно-зеленої інфраструктури - вибір дій на основі просторового аналізу

Лекція розкриватиме такі питання:

1. Як міста можуть прагнути до кліматичної нейтральності, зокрема, шляхом розвитку блакитно-зеленої інфраструктури?
2. Чому кліматичні зміни становлять загрозу для міст та їхніх мешканців?
3. Чи може належне планування міського розвитку пом'якшити негативні наслідки зміни клімату?
4. Які фактори необхідно враховувати, щоб зменшити чутливість міст до кліматичних змін?
5. За допомогою яких інструментів можна здійснити відбір належних адаптивних дій на основі блакитно-зеленої інфраструктури?
6. Як можна використати індикативний метод для вибору рішень?

Впродовж презентації буде продемонстровано, які елементи структури міста мають найбільший вплив на чутливість міста до кліматичних змін. Також буде проілюстровано, як обмежити цю чутливість і як на основі індикативного методу вибрати території, що потребують підтримки та вибору напрямів адаптивних дій, котрі будуть реалізовані у певній просторовій одиниці. Презентація включає набір карт, котрі ілюструють просторовий розподіл проблематичних факторів у місті через контекст кліматичних змін. Передбачене обговорення цього питання.

Д-р Анна Стражевська-Сікорська – головний спеціаліст IETU

З Інститутом екології промислових територій працює з 1970-х років. Одна із перших спеціалістів, які представили методіку стратегічної екологічної оцінки та оцінки впливу довкілля у польській екологічній політиці. Упродовж 2010-2022 років - керівник трьох проектів, співфінансованих Програмою INTERREG. Наразі - керівник четвертого. Проекти стосуються управління браунфілдами, блакитно-зеленої інфраструктури міських територій та міської екологічної акупунктури. Автор книг і численних статей та звітів.

Приклади ревіталізації земель у проектах CIRCUSE та LUMAT

Лекція охоплюватиме:

1. Методологічні підходи до розв'язання міських екологічних проблем.
2. Що таке управління циркулярним використанням землі, застосоване у проекті CircUse?
3. Приклад діяльності щодо ревіталізації постіндустріальних територій у Пекарах Шльонських
4. Як можна поєднати екологічні аспекти із розвитком землі (на прикладі ревіталізації промислових відвалів у Руді Шльонській).

5. Як залучити мешканців у процес прийняття рішень?
6. Що таке фітостабілізація та які вигоди від неї?
7. Інструменти та заходи, що підтримують реалізацію плану дій із відродження браунфілдів.
8. Рекомендації щодо відновлення занедбаних територій.

Ви матимете змогу вивчити методологічні підходи до вирішення міських екологічних проблем. З'ясуєте, що таке управління циркулярним користуванням землею, застосоване у проекті CircUse? Розглянете приклад діяльності щодо ревіталізації постіндустріальних територій у Пекарах Шльонських. Вам буде представлено можливості поєднання екологічних аспектів із розвитком земельних ресурсів, а також залучення мешканців у процес прийняття рішень на прикладі ревіталізації терикону у Руді Шльонській. Дізнаєтесь, як допомагає фітостабілізація та які вигоди вона забезпечує. Ознайомитесь з інструментами та заходами, що підтримують реалізацію плану дій із відродження браунфілдів. Отримаєте рекомендації щодо відновлення околиць занедбаних територій.

Бланка Маркова, магістр, канд. наук – старший дослідник ІСРНП

Випускниця аспірантської програми з політичної та культурної географії в Університеті Острави, спеціалізується на стратегіях регіонального розвитку, зумовлених культурою та туризмом. Має багаторічний досвід експертизи у відновленні браунфілдів шляхом запровадження культурних ініціатив та розвитку туризму. Як досвідчений координатор розробила численні стратегії для міст та регіонів. Автор різних книг та численних статей і звітів.

The Вплив туризму на розвиток поствидобувних регіонів

Лекція стосуватиметься:

1. Визначення понять поствидобувного регіону, поствидобувного ландшафту та туризму.
2. Позитивного та негативного впливу туризму.
3. Учасників, залучених у стратегію відновлення через туризм.
4. Як туризм може змінити траєкторію розвитку регіону.
5. Прикладів діяльності у сфері ревіталізації поствидобувних територій у Чехії, Словаччині, Польщі та Німеччині.
6. Інструментів та діяльності підтримки реалізації стратегій відновлення через туризм.
7. Рекомендацій та підсумків.

Внаслідок активної гірничодобувної діяльності поствидобувні регіони часто зазнають глибокої трансформації. Колишні жваві центри видобутку стикаються з викликами екологічної деградації та економічного занепаду. Закинуті шахти залишають шрами на ландшафті, зяючі кратери та забруднені водойми. Колишні видобувні громади борються проти безробіття, оскільки промисловий сектор скорочується, що призводить до соціального та економічного вакууму. Розвиток туризму може бути однією зі стратегій відновлення поствидобувних регіонів.
